

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/66/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3514208500
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3514208500.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloletú T. W., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov Ing. D. W., bytom H. rad XXX//X, D. pod D., právne zastúpený JUDr. S. N., advokátom so sídlom N. XXX/XX, I. a Ing. J. W., bytom C. XXXX/X, I., o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie otca mal. dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 12. septembra 2014, č.k. 5P/166/2014-7, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh otca mal. dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu.

V odôvodnení uviedol, že otec maloletej T. podaním zo dňa 10.09.2014 žiadal súd, aby nariadil predbežné opatrenie, ktorým bude maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti rodičov v týždenných intervaloch, počnúc dňom 01.10.2014. Súčasne žiadal upraviť aj ďalšie práva a povinnosti rodičov k maloletej z dôvodu, že rodičia, ktorí sú doposiaľ manželia, spolu nežijú. V dôvodoch návrhu uviedol, že matka bez jeho vedomia odhlásila dieťa z materskej škôlky, prehlásila ho na trvalý pobyt k starým rodičom, pričom bráni aktívnemu styku otca s dieťaťom a odmieta sa dohodnúť na starostlivosti o mal. T..

V danom prípade ide o návrh pred začatím konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas pred rozvodom. Z registra súdnych vecí bolo zistené, že na tunajšom súde je vedené konanie o rozvod manželstva rodičov na návrh matky zo dňa 15.07.2014. Konanie je vedené pod sp. zn. 5P/134/2014 a zatiaľ nebolo vo veci nariadené pojednávanie. S konaním o rozvod manželstva je zo zákona spojené konanie o úprave práv a povinností rodičov k dieťaťu, pochádzajúceho z manželstva, avšak až na čas po rozvode.

Predbežné opatrenie je prostriedkom, ktorým súd môže vo veľmi krátkom čase upraviť pomery účastníkov, pričom nie je potrebné nariaďovať pojednávanie a vykonávať dôkazy. Nie je však prostriedkom na vyriešenie pomerov účastníkov s konečnou platnosťou. Týmto je až rozhodnutie vo veci samej, spravidla rozsudok. Predbežné opatrenie je dočasným riešením, ku ktorému možno pristúpiť iba výnimočne, ak sa má zamedziť ujme, ktorá bezprostredne hrozí. Súd musí v takomto konaní predovšetkým skúmať, či ten, čo predbežné opatrenie navrhuje, osvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy pre maloleté dieťa, teda či si naliehavosť situácie vyžaduje predbežnú úpravu pomerov k maloletému dieťaťu. Ak nehrozí bezprostredná ujma, nie je dôvod riešiť pomery účastníkov predbežným opatrením a postačuje, ak budú vyriešené rozhodnutím vo veci samej, a to po prejednaní veci na pojednávaní, najmä po vykonaní dôkazov.

Práve nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy pre maloleté dieťa nebolo v danom prípade osvedčené. Otec navrhuje, aby bolo dieťa predbežným opatrením zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a z jeho podania nevyplýva, že by bolo dieťa, ktoré žije s matkou u starých rodičov akýmkoľvek spôsobom ohrozené.

Podľa názoru súdu, i keď rodičia maloletej spolu nežijú, žiadna ujma vyžadujúca si dočasnú úpravu pomerov k nemu nehrozí. Preto súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Záverom súd zdôraznil, že výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom bude v súlade s ust. § 36 ods. 1 Zákona o rodine potrebné upraviť. Podľa tohto ustanovenia, ak rodičia maloletého dieťaťa, spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, môže súd aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä môže určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Z tohto ustanovenia teda vyplýva, že autoritatívne rozhodovanie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je až druhoradým riešením a prichádza do úvahy vtedy, pokiaľ medzi rodičmi nedôjde k dohode o úprave ich rodičovských práv a povinností, resp. ak uzavretá dohoda nie je v záujme maloletého dieťaťa.

Aj v danom prípade sa rodičia majú o výkone ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v prvom rade dohodnúť. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine takáto rodičovská dohoda podlieha schváleniu súdu. Až v prípade, že k dohode nedôjde, alebo ju súd neschválí pre rozpor so záujmom dieťaťa, môže upraviť výkon rodičovských práv a povinností súd svojím rozhodnutím, teda rozhodnúť najmä o výchove a výžive maloletého dieťaťa.

Ak sa teda rodičia mal. T. o výkone rodičovských práv a povinností nedohodnú, môže ktorýkoľvek z nich podať návrh vo veci samej, teda návrh na úpravu výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu, o ktorom súd rozhodne po vykonanom dokazovaní a prejednaní veci na pojednávaní. Pôjde o úpravu práv a povinností rodičov na čas pred prípadným rozvodom ich manželstva.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie otec mal. dieťaťa, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a jeho návrhu vyhovel. V odvolaní namietal, že súd nebral do úvahy záujem mal. dieťaťa a jeho výchovu obidvomi rodičmi. Dôvodom pre podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia bola tá skutočnosť, že matka mal. dieťaťa spolu s mal. T. odišla dňa 01.09.2014 zo spoločnej domácnosti a bývajú spolu u rodičov matky dieťaťa v I.. Do uvedeného času sa podieľal na výchove dieťaťa v rovnakom rozsahu ako matka dieťaťa a v určitom časovom období, keď matka dieťaťa nastupovala do nového zamestnania, vo väčšom rozsahu ako matka dieťaťa. Do mesiaca máj 2014 vždy mal. T. z materskej škôlky preberal on. Následne až do mesiaca september 2014, štyri dni v týždni preberal z MŠ mal. T. on a jeden deň dieťa preberala jeho matka. S mal. T. spolu s jej matkou bývali v D. pod D. od jej narodenia. Dieťa je zvyknuté na prostredie v D. pod D., dva roky navštevovala v tomto meste materskú škôlku. S matkou dieťaťa vlastní 4-izbový byt, kde mal. T. má svoju izbu. V súčasnosti mu matka dieťaťa umožňuje stretávanie s mal. T. iba počas víkendov, vždy od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.. Mal. T. teda v tomto čase i u neho spáva a on jej v tomto čase zabezpečuje všetky potreby, pričom mal. T. sa u neho cíti dobre. Je pravdou to, že má vytvorený dobrý citový vzťah k nemu aj ku svojej matke, avšak tým, že nemôže mať dieťa počas týždňa, jednoznačne je poškodzovaný na svojich právach na svoje dieťa. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že musel skúmať, či hrozí bezprostredne hrozaca ujma pre mal. dieťa a či naliehavosť situácie si vyžaduje predbežnú úpravu pomerov k mal. dieťaťu, pričom v danom prípade nebolo zistené nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy pre mal. dieťa. Dané tvrdenie súdu môže v určitom smere zodpovedať skutočnosti, že priama ujma dieťaťu nehrozí ak nie je vydané predbežné opatrenie o jeho striedavej výchove, avšak súd vôbec nebral do úvahy to, že bezprostredne hrozí ujma jemu, a to tým, že nemá možnosť podieľať sa na výchove dieťaťa bez akéhokoľvek vážneho dôvodu v rovnakom rozsahu ako jeho matka. Už v samotnom návrhu uviedol, že do času než matka dieťaťa odišla zo spoločnej domácnosti iba z toho dôvodu, že nadviazala intímnu známosť s iným mužom, sa podieľal na výchove dieťaťa minimálne v tom istom rozsahu ako matka dieťaťa. Mal záujem uzavrieť dohodu s matkou dieťaťa na striedavej starostlivosti o mal. T. v rozsahu uvedenom v jeho návrhu, čo však matka dieťaťa odmietla. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa zistil, že matka dieťaťa podala návrh na

rozvod manželstva, kde konanie je vedené pod sp. zn. 5P/134/2014, kde však zatiaľ termín pojednávania vytýčený nebol a je nepochybné, že nie je predpoklad, že by dané rozhodnutie mohlo byť právoplatné v priebehu roku 2014. Podá i návrh na úpravu práv a povinností k mal. T., kde bude žiadať, aby súd nariadil striedavú výchovu u mal. T., kde tiež nie je žiadny predpoklad, že toto konanie bude právoplatne ukončené do konca roku 2014. Je teda nepochybné, že v danom prípade vzniká bezprostredne hroziaca ujma jemu ako otcovi mal. T. tým, že nemôže zabezpečovať výchovu mal. T. v rovnakom rozsahu ako matka dieťaťa, a že ukrátením časového obdobia stretávania sa s mal. T. sa nemôže v rovnakom časovom rozsahu rozvíjať vzťah medzi ním a mal. T..

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožňuje.

Preskúmaním odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh otca mal. dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu zamietol, a to z dôvodu, že nepreukázal skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu nariadením predbežného opatrenia.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že účelom predbežných opatrení vo všeobecnosti je dočasná úprava práv a povinností, a to nielen právnych, ale aj faktických. Predbežné opatrenie možno vydať pred začatím konania alebo v už prebiehajúcim súdnom konaní, za predpokladu, že o nároku vo veci samej ešte neexistuje právoplatné rozhodnutie. Predbežné opatrenie zásadne neprejudikuje práva a záujmy účastníkov. Vzhľadom na to, že predbežné opatrenie má dočasný charakter, súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti tak, ako je to potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Pre nariadenie tohto predbežného opatrenia rovnako platí, že zásadné skutočnosti musia byť pred nariadením predbežného opatrenia len osvedčené, t.j. nevykonáva sa dokazovanie, pretože inak by nespĺňalo charakter rýchlej, účinnej a dočasnej úpravy vzťahov.

V danom prípade mal teda odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa za preukázané, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko otec mal dieťaťa neosvedčil skutočnosť, že vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu, keďže dostatočným spôsobom nepreukázal opodstatnenosť takejto úpravy. Otec mal. dieťaťa navrhuje, aby bolo dieťa predbežným opatrením zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom z jeho podania nevyplýva, že by bolo dieťa, ktoré žije s matkou u starých rodičov akýmkoľvek spôsobom ohrozené a taktiež neosvedčil, potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme.

I podľa názoru odvolacieho súdu, i keď rodičia maloletej spolu nežijú, žiadna ujma vyžadujúca si dočasnú úpravu pomerov k nej nehrozí, preto súd prvého stupňa správne návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že dôvody, pre ktoré sa v danej veci navrhuje nariadenie predbežného opatrenia vyplývajú predovšetkým z narušeného vzťahu medzi rodičmi, a nie vo vzťahu medzi rodičmi a maloletým dieťaťom. V konaní nebolo preukázané, že vzťahy medzi rodičmi a maloletým dieťaťom sú narušené, pričom z návrhu otca je len zrejmé, že matka sa s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti, teda v konaní nebola preukázaná okamžitá potreba dočasnej úpravy pomerov. Pritom sám otec v odvolaní uviedol, že v súčasnosti mu matka dieťaťa umožňuje stretávanie s mal. T. počas víkendov, vždy od piatku od 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod., teda v súčasnosti je zachované právo otca podieľať sa na výchove maloletej T., pričom ak otec namieta, že v danom prípade vzniká bezprostredne hroziaca ujma jemu ako otcovi mal. T. tým, že nemôže zabezpečovať výchovu mal. T. v rovnakom rozsahu ako matka dieťaťa, a že ukrátením časového obdobia stretávania sa s mal. T. sa nemôže v rovnakom časovom rozsahu rozvíjať vzťah medzi ním a mal. T., odvolací súd uvádza, že táto skutočnosť nie je dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia a teda ak sa rodičia mal. T. o výkone

rodičovských práv a povinností nemôžu dohodnúť, môže ktorýkoľvek z nich podať návrh vo veci samej, teda návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, o ktorom súd rozhodne po vykonanom dokazovaní a prejednaní veci na pojednávaní, teda až po riadnom dokazovaní čo do veci samej bude možné ustáliť, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady na zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, prípadne rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom v tomto konaní súd vykoná i všetky dôkazy.

Preto v konečnom dôsledku dospel odvolací súd k záveru, že je potrebné napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.